

مقاله / اینجا بایوسها همهکارهاند - بخش اول

در سالهای، گذشته بایوسهای جدیدی تحت عنوان UEFI جایگزین بایوسهای قدیمی شده و با ایجاد یک ارتباط متقابل شیرینی و لذت استفاده از آن را نصیب کاربران ساختهاند.

شبكه

يكشنبه 07 دى 1393 - 10:49

به حتم تاکنون مقالات و مطالب متنوعی درباره بایوس مطالعه کرده و به قول معروف با بایوس آشنا هستید. در سالهای، گذشته بایوسهای جدیدی تحت عنوان UEFI جایگزین بایوسهای قدیمی شده و با ایجاد یک ارتباط متقابل شیرینی و لذت استفاده از آن را نصیب کاربران ساختهاند. شاید محیط خشک و بیروح بایوسهای قدیمی بیش ترین دافعه را برای کاربران ایجاد میکرد، ولی با راهیابی رابط گرافیکی UEFI به درون بایوسها، واهمه ناشی از کار با بایوس برای بسیاری از کاربران از بین رفت، به گونهای که امروزه بیش تر کاربران کامپیوتر بهراحتی و بدون ترس از ایجاد اشکال، وارد بایوس مادربورد خود میشوند و تنظیمات نخست و مورد نیاز خود را اعمال میکنند. ما هم به بهانه رواج بایوسهای UEFI درنظر داریم تا با نگاهی دقیق تر به بایوس و نقش بیبدیل آن در کارکرد صحیح سیستم، به تشریح تنظیمات ذخیرهسازها و بخشهای صدا، تصویر، شبکه و بخش تخصصی اورکلاکینگ و مواردی بپردازیم که تاکنون کم تر به آن اشاره شده است. برای درک بهتر مفاهیم و گزینهها و البته راحتی خوانندگان عزیز، مقالات بایوس به سه بخش مرتبط مفاهیم نخست، تنظیمات عمومی و پیشرفته تقسیم شده است که در این شماره و شمارههای آتی شبکه ارائه خواهد شد.

BIOS (سرنام Basic Input/Output System) از پرمصرفترین نوع از حافظههای فلش و برای مدیریت و تعریف نحوه ارتباط مجموعه تراشه است که (دارای دستورالعملهای اساسی برای بوت شدن سیستم) روی یک مادربورد تعبیه میشود. به لحاظ ساختاری، بایوس از دو بخش سختافزار (تراشه اصلی بایوس) و نرمافزار (فرمویر مستقر در بایوس) تشکیل شده است و با جثه کوچک و ظرفیت محدود، کوچک ترین اختلال در کارکرد صحیح آن باعث ایجاد ناپایداری در مادربورد شده و استفاده از کامپیوتر را ناممکن خواهد ساخت.

پس از فشار دادن کلید پاور روی کیس، بایوس نخستین بخشی است که وارد عمل میشود و ۱ ۸ تعامل پردازنده و کنترل سایر اجزا نظیر هارددیسک، کارت گرافیک، کارت شبکه، درگاه USB و درایو اپتیکال را با یکدیگر بر عهده می گیرد. به بیانی دیگر، پس از روشن شدن کامپیوتر نیاز است تا پردازنده اصلی فایلهای اجرایی سیستمعامل که هنوز روی هارددیسک مستقر هستند را در حافظه اصلی بارگذاری کند. درواقع، وظیفه ارائه دستورات نخست، تزریق کدها و نحوه ارتباط و سرویسردهی درگاههای ورودی و خروجی (ساتا، یواسبی، شبکه و...) همگی بر دوش این تراشه کوچک است. این چرخه آغازین به مرحله میروف است. پس از اینکه فایلهای اجرایی ویندوز روی حافظهها مستقر شدند، بایوس از چرخه ادامه عملیات خارج میشود و سیستمعامل کار را ادامه میدهد. پس بایوس وظیفه راهاندازی، آزمایش کردن قطعات متصل به مادربورد برای تأیید صحت کارکرد و در نهایت روشن کردن موتور سیستمعامل را بر عهده دارد. بایوسهای UEFI امروزی با حجمی تا 14 مگابایت نیز تولید و در مادربوردهای ردهمتوسط به بالا بهکار گرفته میشوند. استفاده از دو بایوس اصلی و پشتیبان از مزیتهای این نوع مادربوردها محسوب میشود؛ زیرا در صورت ایجاد مشکل در بایوس اصلی، بایوس پشتیبان وظیفه راهاندازی و بوت سیستمعامل را بر عهده خواهد گرفت (شکل 1).

شکل 1: دو بایوس اصلی و پشتیبان در یک مادربورد حرفهای

Webonak)

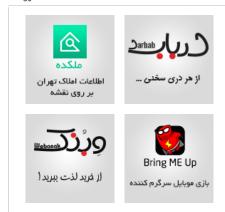

گروه ما

آخريناخبار

BIOS را با CMOS اشتباه نگیریم!

بیشتر کاربران یا شناختی از CMOS ندارند یا آن را همان BIOS میپندارند. با اینکه هر دو بخش از یک ارتباط تنگاتنگ و دوطرفه برخوردارند، ولی دو بخش مجزا هستند که لازم و ملزوم یکدیگرند. همانگونه که اشاره شد، میانافزار (فرمویر) بخش اصلی بایوس یک مادربورد را شامل میشود. در اصل فرمویر برنامه کوچکی است که روی تراشه بایوس قرار دارد و دستورالعملهایی برای چگونگی راهاندازی و بوت سیستمعامل دارد و درواقع کنترل سطح پایین سختافزارها را مدیریت مى كند. ولى CMOS (سرنام Complimentary Metal Oxide Semiconductor) يك مدار مجتمع نيمههادي با ساختار اکسید فلزی است و در اصل نوعی از تراشه حافظه است که اطلاعات قطعات و یارامترهای مورد نیاز برای راهاندازی سختافزارهای سیستم روی این تراشه ذخیره می شوند.

در اصل، سیموس با ذخیره کردن اطلاعات و جزییات مورد نیاز بایوس، نقش یک ذخیرهساز را ایفا میکند و تنظیماتی مثل ساعت، تاریخ، چگونگی بوت، تنظیمهای مربوط به کنترل فنهای متصل به مادربورد و اعمال فرکانسهای بیش تر برای پردازنده و حافظهها همگی در حافظه آن ذخیره میشوند. پس میتوان اینگونه بیان کرد که بایوس اطلاعات و پارامترهای خاص مورد نیاز را از تراشه سیموس دریافت میکند تا وظیفه عملیات POST (تا صفحه خوش آمدگویی ویندوز) را بهدرستی بهپایان برساند. سیموس ترانزیستوری از نوع MOSFET است و از ترکیب دو ترانزیستور Negative و Positive تشکیل میشود. سیموس برای فعالیت و نگهداری از تنظیمات ذخیره شده خود به انرژی بسیار کمی نیاز دارد و به همین دلیل است که یک باتری لیتیومی از نوع CR 2032 با 3 ولت نیرو وظیفه تامین انرژی این تراشه حیاتی برای نگهداری دادههای پیکربندی سیستم یا EXCD (سرنام Extended System Configuration Data) را پس از خاموش شدن سیستم بر عهده دارد (شکل 2).

شكل 2: تراشه CMOS و باترى تغذیه كننده

اصطلاح پرکاربرد «بەروزرسانی بایوس» از باورهای نادرست دیگری است که در میان کاربران رایج است. وقتی شما به محیط تنظيمات وارد میشوید، در اصل وارد صفحه تنظیمات تراشه سیموس شدهاید. تراشه بایوس یک حافظه فقط خواندنی (ROM) است و در مراحل تولید توسط سازنده برنامهریزی میشود و به واسطه محیط سیموس به هیچ عنوان دردسترس نیست. درواقع، بهروزرسانیهایی که کاربران در مواقع لزوم انجام میدهند، از طریق بایوس و روی سیموس اعمال میشوند که با تغییر یا بهروزرسانی فرمویر اصلی بایوس هیچ ارتباطی ندارد.

مشکلات بایوس و سیموس

همانطور که اشاره شد، بهروزرسانی بایوس اصطلاحی اشتباه است و ارتقا تنها روی سیموس قابل انجام است؛ زیرا اطلاعات و تنظیمات صورت گرفته برای مشخص ساختن نحوه کارکرد قطعات و چگونگی بوت ویندوز روی سیموس قرار دارند. از همین رو و برای رفع برخی از باگها و ایرادهای احتمالی ناشی از عدم شناسایی قطعات جدید اضافه شده به سیستم، افزودن بعضی از قابلیتها و در کل پشتیبانی کامل از همه قطعات و ایجاد تعامل متقابل و بدون ایراد، هر از چند گاهی سازندگان مادربورد نسخههای جدیدی از تنظیمات بهینهسازی شده را در قالب بهروزرسانی جدید برای استفاده کاربران ارائه میکنند. اما بایوسها از یک مشکل اساسی رنج میبرند. به دلیل ماهیت ساختاری «فقط خواندنی» تراشه بایوس، در صورتی که اطلاعات فرمویر بایوس توسط ویروس یا وقوع خطاهای دیگر تخریب شود یا صدمه ببیند، راهی جز برنامهریزی و تنظیم مجدد یا به اصطلاح برنامهنویسی (Program) آن نیست! عمل برنامهریزی و تنظیم بایوس توسط دستگاه برنامهنویس انجام میشود که به دلیل نوع خاص کاربری از قیمتهای بالایی نیز برخوردار است. در مواردی که بایوس مادربورد دچار مشکل شده و نتیجه آن بالا نیامدن سیستم است، راهی بهجز برنامهریزی و تنظیم مجدد بایوس نیست. در این حالت، ناچاریم تا تراشه بایوس را از روی بورد جدا کنیم و پس از قرار دادن روی آداپتور مخصوص (ZIF) هشتپایه و اتصال برنامهنویس به یک کامپیوتر نسبت به برنامهریزی و تنظیم تراشه بایوس اقدام کنیم.

پس از برنامهریزی و تنظیم، بایوس دوباره روی مادربورد و در جای خود قرار میگیرد (شکل 3).

شکل 3: نمونهای از یک برنامهنویس بایوس و دیباگر

ولی خرابی در سیموسها بهندرت مشاهده میشود و این تراشه بهجز فشارهای فیزیکی خرابی ندارد. در هر صورت، پیشنهاد میکنیم تا زمانی که با مشکل در اعمال یک تنظیم خاص یا عدم شناخت و پشتیبانی از پردازندههای جدید روبهرو نشدهاند، از بهروزرسانی بایوس صرفنظر کنند. دلیل این پیشنهاد هم ریسک بالایی است که بهروزرسانیهای مداوم و بیدلیل برای مادربورد بهارمغان خواهد آورد. در صورت نیاز، می توانید با مراجعه به سایت سازنده و در بخش پشتیبانی، نسخه جدید و

دستکاری نرخهایی که سودی جز ضرر نداشت/ جریمه 2.5 میلیارد دلاری بزرگترین بانک آلمان همایش "ایمنی غذا و هرم مواد غذایی" در شهرستان جهرم برگزار شد

شرط بازگشت آرامش به جهان اسلام سازمان ملل اتفاقات ناگوار هفته گذشته در لیبی را بشدت محکوم کرد.

عکس/ خاکسپاری پریوش اکبر زاده

تحولات سوریه/ بمباران هوایی و بی سابقه مواضع ارتش سوریه در القلمون

كلاهبردار حرفه اي با 280 ميليارد ريال كلاهبرداري دستگیر شد

آل سعود با صدها میلیارد دلار، تروریستها را تقویت

کلیات سعدی در آستانه ثبت در حافظه جهانی یونسکو رشد 2برابری قاچاق کفش و 60درصد ظرفیتی که تعطيل است

برجسازی در 7 هکتار از تپه "مرادآب" کرج انجام میشود فردا؛ مهلت انتخاب رشته دکتری 94 پایان می یابد جان کری از حوثی ها خواست به پای میز مذاکره بازگردند

عباسی: تا شروع کاپها تمرینات را بی وقفه ادامه

کتاب باید شیرین خوانده شود

صادرات کالای غیرنفتی به عراق از مرز دریایی خرمشهر ابداع آزمایش های تشخیص حساسیت غذایی

5 درصد از کل جمعیت استان البرز فقط ورزش میکنند راهیابی 7 اثر به بخش شعر کودک و نوجوان جشنواره

استانی شدن انتخابات سبب تمرکز نمایندگان بر وظایف اصلی میشود

عبرتهاى واقعه طبس

آب آشامیدنی استان بوشهر از آب دریا تامین میشود ایرانی ها در فروردین از اینترنت چه میخواستند؟ رسوایی آل سعود در شکست مفتضحانه در جنگ با یمن رئیس فرمول یک به خاطر بحرین تغییر نظر داد سازمان ملل: روزنامههای انگلیس نفرتافکنی میکنند دادگاه بررسی قتل «توگچه آلبایراک» در آلمان آغاز شد مسابقات قرآن محرک خوبی برای گرایش جوانان به فعالیت های قرآنی است

فیلم/ 20 پاس گل برتر تاریخ فوتبال

سرخط مهمترین خبرهای روزنامههای جهان؛ شنبه 5 اردیبهشت/از اقدام عجیب چینی ها برای جمع کردن سوگوار تا پاسخ مادورو به زنی که به سوی او انبه پرتاب

از هر 4 مورد سردرد میگرنی، 2 مورد مربوط به زنان

قیمتجدیدترین یخچال فریزر +جدول تثبیت تولید نفت عراق در سال ۲۰۱۵

علت صدای شکستن بند انگشتان چیست؟

راههای تخریب شده استان زنجان مرمت میشود اوباما ضرورت بازنگری در عملیات ضد تروریستی را ارزیابی می کند

مداحی شام شهادت امام هادی (ع) 1394 با نوای "حاج مهدی میرداماد" + دانلود

داعش از همکاری با طالبان چه اهدافی را دنبال میکند؟! برنامه آموزش و پرورش برای مهار اضافه وزن دانش

استانی شدن انتخابات مجلس، سبب فعال شدن احزاب در انتخابات میشود

ساعاتی پس از درگذشتاش/ مطلب مفصل "کافه سینما" درباره زندگی و فیلمهای مورد علاقه متنوع ریچارد کورلیس، منتقد مشهور "تایم": از ساتیا جیترای تا

بدون ایراد بایوس را بارگذاری و با رعایت احتیاط، نسبت بهروزرسانی بایوس مادربورد خود اقدام کنید. برای یافتن مشکلات بهوجود آمده در مادربورد از دیباگر (Debugger) استفاده میشود. دیباگر یک بورد الکترونیکی مجهز به شش سون سگمنت است که روی یکی از شکافهای توسعه PCI مادربورد نصب میشود و کاربر از طریق کدهای خطای اعلام شده بایوس به دیباگر میتواند ناحیه مشکلدار مادربورد را پیدا کند.

UEFI

به حتم کاربرانی که به تغییر در تنظیمات و ایجاد پروفایلهای جدید و کاربردی تر علاقه بیش تری دارند، محیط کاربری بایوسهای قدیمی را بهخوبی بهخاطر می آورند. صفحه زمخت و بی روح آبی و خاکستری رنگی که دستورات کاربر را فقط از طریق صفحه کلید (کیبورد) دریافت می کردند، به جزیی از خاطرات کاربران بدل شده است.

در بایوسهای قدیمی استفاده از زیرمنوها به فشردن کلید اینتر منوط بود و برای بازگشت به منوی قبل، چارهای جز فشردن کلید Esc وجود نداشت. با پیشرفت فناوری ساخت مادربوردها و متقارن با افزایش کارایی و بازدهی آنها، چند سالی است که بایوسهای قدیمی جای خود را به بایوسهایی با رابط کاربری گرافیکال موسوم به UEFI (سرنام Firmware Interface بایوسهایی با رابط کاربری گرافیکال موسوم به اودرسیستمعامل،بایوس وسختافزار را مدیریت میکند. بهکارگیری این نوع بایوس بهدلیل انعطافپذیری بالا و سهولت در دسترسی به منوها، زیرمنوها و مهمتر از آن قابلیت استفاده از موس به جای صفحه کلید با اقبال کاربران مواجه شده است. حرکت سازندگان به سمت استفاده از رابط IUFFI در بایوس مادربوردها بهقدری شتابان بوده که شاید اکنون نتوان مادربوردی را دید که کاربر خود را به استفاده از بایوس قدیمی مجبور کند. اگرچه این حرکت، انقلابی نمادین در جلوههای بصری بایوسها ایجاد کرد، ولی هنوز هم کاربران حرفهای ترجیح میدهند حتی در محیط IPFI نیز برای انتقال فرامین از صفحه کلید خود بهره بگیرند. نظارت دمای پردازنده، انتخاب سریع نحوه بوت سیستم، کنترل و مدیریت راحت سرعت فنها و تهیه اسکرین شات از محیط بایوس از جمله محاسنی است که به رواج IPFI کمک شایانی کرده است. همچنین، امکان ایجاد پروفایلهای جداگانه برای تنظیمات خاص در فرکانسها، مدیریت منابع سیستم از جمله تهویه مناسب کیس (در فعالیتهای پرفشارتر سیستم)، امکان اتصال به اینترنت بدون ورود به سیستم عامل و انعطافپذیری بالا از طریق نرمافزارهای کاربردی EFI و درایوهای ابزار مستقل از سیستم عامل از دیگر مزایای سیستم عامل و انعطافپذیری بالا از طریق نرمافزارهای کاربردی EFI و درایوهای ابزار مستقل از سیستم عامل از دیگر مزایای

شكل 4: محيط گرافيكال بايوس مادربورد

بایوسهای دستچین، ابزاری برای تبلیغات!

بیشک تاکنون به مادربوردهایی در بازار برخوردهاید که اورکلاکینگ را یکی از مزیتهای آن محصول محسوب میکنند. تا اینجا ما هم مشکلی نداریم؛ زیرا قابلیت اورکلاکینگ یک محصول به حق می تواند علاوه بر فراهم آوردن امکاناتی بی نظیر، افزایش کارایی مناسبی را نیز در پی داشته باشد. برخی از سازندگان با استفاده از نام اورکلاکرهای برتر جهان ادعا میکنند که روی بایوس محصول یک پروفایل از قبل تنظیم شده توسط آقای « ..... » اورکلاکر مطرح قرار دارد و این موضوع را یک مزیت کاربردی می پندارند. صد البته که اگر بایوس یک محصول از قبل یک پروفایل دست چین و تنظیم شده (Hand Pick) داشته باشد، برای کاربران بسیار عالی است؛ اما به جرأت می گوییم که حتی اگر تنظیماتی از قبیل فرکانسها، ولتاژها و زمانهای تأخیر حافظهها به بهترین نحو و توسط یک اورکلاکر معروف تنظیم شده باشند، به هیچ عنوان نمی تواند ضامن ارتباط و تعامل بدون مشکل آن پروفایل با قطعات دیگر باشد.

البته قصد ورود به این زمینه را نداریم و اگر نیاز باشد، به صورت فنی میتوان ناسازگاری این گونه پروفایلها را که دستآویزی برای تبلیغات و فروش بیشتر قرار گرفتهاند، ثابت کرد. بیشک در صورت لزوم کاربران ایرانی میتوانند به بهترین شیوه، قدرتمندترین پروفایلهای اورکلاکینگ را برای بایوس خود ایجاد کند.

علایم هشدار خطا در بایوس

خطاها و اشکالات در بایوس با بوق هشدار (Beep) به کاربر اعلام میشود. این عمل زمانی صورت میگیرد که بایوس در دریافت اطلاعات ابتدایی یک قطعه سختافزاری خاص نظیر حافظه ها، پردازنده، کارت گرافیک یا بخشهای دیگر مادربورد با اشکال روبه رو شود. در این هنگام، خطای مورد نظر به صورت بوقهای تک، ممتد یا متعدد از بلندگوی کیس شنیده میشود. زنگهای هشدار در بایوسهای هر برند متفاوت است و کاربر زمانی می تواند به مشکل ایجاد شده در عملیات بوت پی ببرد که با این هشدارها آشنایی داشته باشد. در برخی از مادربوردهای حرفهای تر، تعبیه یک دیباگر ال ای دی یا سون سگمنت جایگزین

انیمیشن و فیلم هندی و جکی چان/ بهترین فیلمهای سی سال گذشتهاش، به تفکیک سال

کشف محموله یک میلیاردی قاچاق در یزد تصاویر/ سنگسار جوان سوری به دست داعش فیلمبرداری فاز آخر فیلم «فیسلوفهای احمق» آغاز شد + تصاویر جدید

استانی شدن انتخابات سبب تقویت تشکلها میشود همه اظهارنظرهای مذاکره کنندگان هسته ای ایران درباره "فکت شت"

نفرات اصلی تیم ملی را مشخص میکنیم گازرسانی به یک شهر و ۵۷ روستا در استان خراسان شمالی

با وجود شباهتهای زهره چرا مریخ برای حیات مناسبتر است؟

همکاری با مسئولان لیگ استرالیا به سودمان است

خبرگزاریها

خبركزار					
	راط نيوز		قتصاد آنلاین م		شبکه خبر
دانا	خبرگزاری	سنيم الله دانشجو			خبرگزاری تس
		ارس	رگزاریفا	ر خب	خبرگزاریمه
	ىايرنا	نگارانجوان خبرگزان			باشگاهخبرنگ
فرارو	ورزش ۳	اب	گزاریآفت	خبرأ	خبرگزاریآنا
	ز زومیت	لتننيو	ما بوا	كافەسىن	انتخاب
	مشرقنيوز	دا	ۣگزاریفر	. خبر	دنیایاقتصاد
سینمانگار		نارنج	ردمسالاری نارن		پارسینه
بكه	ناوران ش	خبرگزاریالف سلامتنیوز ف			
	taamoln	خبرگزاری تسنیم 598			
bourse	enews t	tajlil	ajlil oilnews		poolnews
	ریایسنا	<i>ح</i> برگزا	ران ۽	عصراي	افكارنيوز
جلس	خبرگزاریم	بتنا	اک ای	تابن	خبرگزاریگل
	موسیقیما		خبرگزاریایلنا		خبرآنلاين
اعتدال	شبكهايران		واحدمركزىخبر		برترینها
	نفاف نيوز	ا ش	العالم	۸ صبح	ديجياتو
					شهر خبر

موضوعات داغ

نیروهای مسلح علوم اطلاعات عربستان سعودی

ستاد مهر (ماه) محمدرضا خانزاده

سرمایهگذاری دبیرکل حقوق بشر

برنامه هستهای ایران 📗 بخش خصوصی

بانک مرکزی اباشگاه فوتبال پرسپولیس تهران

جنگ ایران و عراق 🛮 تروریسم

ايسنا اسفند

هشدار صوتی میشود و کدهای خطایی که روی دیباگر نمایش داده میشود، بیانکننده نوع اشکال بهوجود آمده خواهد بود. البته همراه با این مادربوردها، سازنده کتابچه تشریح کدهای اعلام شده از سمت دیباگر را نیز به کاربر ارائه میکند که میتواند نقش مهمی را در شناسایی و رفع اشکالات بایوس ایفا کند (جدول 1).

برای بزرگنمایی تصویر روی آن کلیک کنید

برندهای سازنده تراشههای بایوس

شرکتهای متعددی به تولید تراشههای بایوس مشغول هستند. اگرچه شاید به لحاظ طراحی و خطوط تولید کمی با یکدیگر متعددی به تولید تراشه بایوس تنها محصول نهایی این شرکتها است. برندهایی نظیر AMI، Award، IBM، SST، PMC، متفاوت باشند، ولی تراشه بایوس و گاهی سیموس از بین حدود Asus، Winbond، Abit، macronix و Phoenix نمونههایی از برندهای برتر تولیدکننده بایوس و گاهی سیموس از بین حدود 45 شرکت مطرح در جهان هستند.

نظرات كاربران

نیویدار را در موبایل خود مرور کنید

دریافت از گوگل پلی دریافت از کافه بازار

دریافت از اپ استور

f y g+

تمامی خبرها بصورت خودکار از سایت های فارسی دریافت می شوند و "نیویدار" هیچگونه مسئولیتی در قبال متن خبرها ندارد

کلیه حقوق و امتیازات این سایت متعلق به نیویدار می باشد